

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 14.04.1972, sp. zn. Ntdf 29/72, ECLI:CZ:NS:1972:NTDF.29.1972.1

Číslo: 61/1972

Právní věta: Právnym posúdením skutku v obžalobe nie je súd viazaný ani pri predbežnom prejednaní obžaloby pri skúmaní otázky príslušnosti súdu (§ 186 odst. 1 písm. a) Tr. por.). Postúpiť vec pri predbežnom prejednaní obžaloby podľa § 188 odst. 1 písm. a) Tr. por. v dôsledku toho, že súd posudzuje zažalovaný skutok podľa iného ustanovenia zákona ako obžaloba možno však len vtedy, keď dôkazy zhromaždené a vykonané v prípravnom konaní poskytujú dostatočný skutkový podklad pre právne posúdenie zažalovaného skutku inak súd vec vráti prokurátorovi na došetrenie.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 14.04.1972

Spisová značka: Ntdf 29/72

Číslo rozhodnutí: 61

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Obžaloba, Postoupení věci, Předběžné projednání obžaloby, Příslušnost soudu, Vrácení věci prokurátorovi k došetření

Předpisy: 140/1961 Sb. § 203 141/1961 Sb. § 20 odst. 1

§ 186 odst. 1 písm. a

§ 186 odst. 1 písm. d

§ 188 odst. 1 písm. a

§ 190 odst. 2

§ 21 odst. 2

§ 220 odst. 4

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 61/1972 sb. rozh.

Právnym posúdením skutku v obžalobe nie je súd viazaný ani pri predbežnom prejednaní obžaloby pri skúmaní otázky príslušnosti súdu (§ 186 odst. 1 písm. a) Tr. por.). Postúpiť vec pri predbežnom prejednaní obžaloby podľa § 188 odst. 1 písm. a) Tr. por. v dôsledku toho, že súd posudzuje zažalovaný skutok podľa iného ustanovenia zákona ako obžaloba možno však len vtedy, keď dôkazy zhromaždené a vykonané v prípravnom konaní poskytujú dostatočný skutkový podklad pre právne posúdenie zažalovaného skutku; inak súd vec vráti prokurátorovi na došetrenie.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSSR zo 14. 4. 1972 sp. zn. [Ntdf 29/72.](#))

V spore o príslušnosť medzi Okresným súdom v Ostrave, Okresným súdom v Rožňave a Mestským súdom v Bratislave Najvyšší súd Československej socialistickej republiky rozhodol, že na prejednanie a rozhodnutie trestnej veci obvinenej B. B. je príslušný Okresný súd v Rožňave.

Z odôvodnenia:

Obžalobou mestského prokurátora v Ostrave je obvinená B. B. stíhaná pre tieto skutky:

1. v čase od 22. 9. 1971 do 23. 11. 1971 v Ostrave a inde nikde nepracovala, nadväzovala náhodné známosti s mužmi, od ktorých si nechala platiť nocľahy a jedlo a nechala sa živiť aj od A. B. a E. P.,
2. 27. 9. 1971 na ubytovni n. p. Matador – Petržalka odcudzila P. K. šatstvo a bielizeň v cene asi 800 Kčs,
3. 4. 11. 1971 nezaplatila nocľah v hoteli Rožňavské Kúpele v Rožňave, čím spôsobila Reštauráciám Rožňava škodu vo výške 19 Kčs.

Tým podľa obžaloby spáchala trestný čin príživníctva podľa § 203 Tr. zák., trestný čin krádeže podľa § 247 Tr. zák., a trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 písm. c) Tr. zák.

Uznesením Okresného súdu v Ostrave z 31. 1. 1972 sp. zn. 8 T 2/72 bola vec postúpená pri predbežnom prejednaní obžaloby podľa § 188 odst. 1 písm. a) Tr. por. Okresnému súdu v Rožňave ako súdu príslušnému na prejednanie a rozhodnutie veci. Toto rozhodnutie odôvodnil Okresný súd v Ostrave tým, že podľa § 21 odst. 2 Tr. por. spoločné konanie o všetkých trestných činoch toho istého obvineného vykonáva súd, ktorý je kompetentný konať o najťažšom trestnom čine, ktorým je v súdenom prípade trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 písm. c) Tr. zák. spáchaný v obvode Okresného súdu v Rožňave.

Uznesením Okresného súdu v Rožňave zo 17. 2. 1972 sp. zn. 1 T 40/72 bola vec podľa § 188 odst. 1 písm. a) Tr. por. postúpená Mestskému súdu v Bratislave s odôvodnením, že skutok uvedený v 3. bode obžaloby je len prečinom proti majetku v socialistickom a osobnom vlastníctve podľa § 3 odst. 1 písm. c) zák. č. 150/1969 Zb. a že v súdenom prípade najťažší trestný čin krádeže podľa § 247 odst. 1 Tr. zák. bol spáchaný v obvode Mestského súdu v Bratislave.

Mestský súd v Bratislave uznesením zo 14. 3. 1972 sp. zn. 29 T 23/72 postúpil podľa § 188 odst. 1 písm. a) Tr. por. vec Okresnému súdu v Rožňave s odôvodnením, že tento okresný súd sa dopustil chyby, keď pri predbežnom prejednaní obžaloby vyslovil odchylné právne posúdenie skutku uvedeného v 3. bode obžaloby než ako ho posúdila obžaloba. Podľa názoru Mestského súdu v Bratislave pri predbežnom prejednaní obžaloby nemožno zmeniť kvalifikáciu skutku uvedeného v obžalobe a súd môže v zmysle § 190 odst. 2 Tr. por. v uznesení o prijatí obžaloby len upozorniť na možnosť odchylného právneho posúdenia skutku. Napokon Mestský súd dodal, že pokiaľ Okresný súd v Rožňave neopodstatnene zmenil kvalifikáciu skutku uvedeného v 3. bode obžaloby, mohol urobiť to isté aj pokiaľ ide o skutok uvedený v 2. bode obžaloby, ktorým tiež nebola spôsobená vyššia škoda ako 1500 Kčs. Na to Mestský súd v Bratislave predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej socialistickej republiky s tým, aby Najvyšší súd SSR rozhodol v spore o príslušnosť medzi Okresným súdom v Rožňave a Mestským súdom v Bratislave. Najvyšší súd Slovenskej socialistickej republiky predložil spis Najvyššiemu súdu Československej socialistickej republiky z toho dôvodu, že svoju príslušnosť neuznal ani Okresný súd v Ostrave a ide teda o spor medzi súdmi na území oboch republík, o ktorom je kompetentný rozhodnúť Najvyšší súd Československej socialistickej republiky.

Najvyšší súd Československej socialistickej republiky zistil, že na prejednanie a rozhodnutie veci je príslušný Okresný súd v Rožňave.

Podľa § 20 odst. 1 Tr. por. o všetkých trestných činoch toho istého obvineného sa vykonáva spoločné konanie. Okresný súd v Ostrave vo svojom rozhodnutí o postúpení veci Okresnému súdu v Rožňave vychádzal správne z ustanovení § 18 odst. 1 a § 21 odst. 2 Tr. por., podľa ktorých miestna príslušnosť v spoločnom konaní o viacerých trestných činoch toho istého obvineného sa určuje podľa príslušnosti súdu, ktorý je kompetentný konať o najťažšom trestnom čine. Z týchto ustanovení ostatne vychádzal aj Okresný súd v Rožňave, keď po zistení, že skutok uvedený v 3. bode obžaloby je len prečinom, postúpil vec Mestskému súdu v Bratislave s odkazom na to, že najťažším trestným činom je trestný čin krádeže spáchaný v obvode Mestského súdu v Bratislave.

S právnym názorom Mestského súdu v Bratislave, že pri predbežnom prejednaní obžaloby nemožno prekvalifikovať skutok, ktorý je predmetom obžaloby a že súd má možnosť v uznesení o prijatí obžaloby len upozorniť na možnosť odchylného právneho posúdenia zažalovaného skutku, nemožno súhlasiť. Z ustanovenia § 186 odst. 1 písm. a) a § 188 odst. 1 písm. a) Tr. por. plynie, že súd je povinný skúmať pri predbežnom prejednaní obžaloby, či tu nie sú okolnosti, ktoré by zakladali príslušnosť iného súdu. Pre určenie príslušnosti súdu má často význam otázka správneho právneho posúdenia skutku uvedeného v obžalobe podľa iného ustanovenia zákona, než ako ho posudzovala obžaloba. Podľa § 186 odst. 1 písm. d) Tr. por. predseda senátu nariadi predbežné prejednanie obžaloby, ak je toho názoru, že skutok, ktorý je predmetom obžaloby, bude treba posudzovať podľa iného ustanovenia Trestného zákona než ho posudzovala obžaloba. Preskúmanie obžaloby z tohto hľadiska predstavuje v tomto štádiu konania realizáciu zásady uvedenej v § 220 odst. 4 Tr. por., podľa ktorého súd nie je viazaný právnym posúdením skutku v obžalobe. Upozornenie na to, že skutok, ktorý je predmetom obžaloby, môže byť posudzovaný podľa iného ustanovenia zákona (§ 190 odst. 2 Tr. por.) prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď toto odlišné právne posúdenie nepovedie k inému rozhodnutiu ako k prijatiu obžaloby, t.j. o. i. keď nepovedie k záveru, že súd v dôsledku odlišného právneho názoru na skutok uvedený v obžalobe nie je kompetentný na prejednanie a rozhodnutie veci. Okresný súd v Rožňave teda neurobil chybu, keď sa v súvislosti s otázkou, či je kompetentný na prejednanie a rozhodnutie veci, zaoberal aj otázkou právneho posúdenia skutku uvedeného v 3. bode obžaloby.

Pri predbežnom prejednaní obžaloby podľa § 188 odst. 1 písm. a) Tr. por. v dôsledku toho, že súd posudzuje zažalovaný skutok podľa iného ustanovenia Trestného zákona ako obžaloba možno však postúpiť vec len vtedy, keď dôkazy zhromaždené a vykonané v prípravnom konaní poskytujú dostatočný skutkový podklad pre toto odlišné právne posúdenie skutku. Okresný súd v Rožňave odôvodnil svoj záver, že skutok uvedený v 3. bode obžaloby je len prečinom a nie trestným činom, ako ho posudzovala obžaloba, zistením, že stupeň nebezpečnosti tohto skutku pre spoločnosť nedosiahol stupeň spoločenskej nebezpečnosti trestného činu. Dôvodom, ktorý môže viesť k odchylnému právnemu posúdeniu, môže byť aj okolnosť, že prokurátor v obžalobe podcenil alebo precenil stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť. Okresný súd v Rožňave však svoj právny názor, že skutok uvedený v 3. bode obžaloby nedosiahol stupeň spoločenskej nebezpečnosti trestného činu, vôbec neodôvodnil a vo vykonaných dôkazoch nie je ani podklad pre taký záver.

Obžaloba vidí v skutku uvedenom v 3. bode obžaloby trestný čin preto, že obvinená je súčasne stíhaná pre trestný čin krádeže a už predtým bola odsúdená pre prečin proti majetku v socialistickej a v osobnom vlastníctve podľa § 3 odst. 1 zák. č. 150/1969 Zb. Podľa už ustálenej judikatúry jednou z okolností, významných pre rozhodnutie stupňa nebezpečnosti činu pre spoločnosť je recidíva páchatela. Podľa výpisu z registra trestov obvinená B. B. bola v rokoch 1969, 1970 a 1972 už trikrát odsúdená za trestné činy príživníctva podľa § 203 Tr. zák., ublíženia na zdraví podľa § 223 odst. 1 Tr. zák. a ohrozovania pohlavnou chorobou podľa § 226 Tr. zák. a za prečin proti majetku v socialistickej a v osobnom vlastníctve podľa § 3 odst. 1 zák. č. 150/1969 Zb. Krátko po

odpykaní posledného trestu odňatia slobody svojvoľne opustila opäť zamestnanie a až do svojho zadržania žila príživníckym spôsobom života, pričom sa podľa obžaloby dopustila úmyselnej trestnej činnosti proti majetku v socialistickom a v osobnom vlastníctve. Podľa správy o povesti obvinená je nestálej povahy a vyhýba sa práci. Okresný súd v Rožňave pri hodnotení spoločenskej nebezpečnosti skutku uvedeného v 3. bode obžaloby osobu obvinenej a recidívu obvinenej nehodnotil a nezaodovážil si ani spisy o predchádzajúcich odsúdeniach obvinenej. Za tohto stavu veci nemal ani dostatok podkladov pre postup podľa § 188 odst. 1 písm. a) Tr. por. V tomto smere Mestský súd v Bratislave právom vytkol i nedôslednosť v postupe Okresného súdu v Rožňave, pokiaľ sa tento súd pri svojom odchylnom právnom názore na skutok uvedený v 3. bode obžaloby nezaoberal aj otázkou, či skutok uvedený v 2. bode obžaloby je trestným činom, hoci ním spôsobená škoda tiež neprevyšovala sumu 1500 Kčs.

Najvyšší súd Československej socialistickej republiky preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.